

אכלה מזעדי הי'ה

הלכות למועדי ישראל
בתוספת סגולות והנהגות

חג השבועות שחל במוצ"ש

שיעורו של הגאון רבי משה יוחאי רז שליט"א | רב ק"ק 'תפילה למשה' וראש מוסדות 'פלא יועץ' לוד

שבת קודש - ערב שבועות

איסור הכנה

יג. כל דבר שיש בו משום "הכנה", אסור לעשותו בשבת לצורך יום טוב.
יד. ולכן אסור להדיח את הכלים שנשארו מסעודת שבת ואינו צריך אותם שוב לצורך השבת, וכן אסור לערוך את שלחן החג עד אחר צאת הכוכבים (שעה 20:03).
טו. אמנם לטאטא ולסדר את הבית, ולפנות את השלחן בכדי שיהיה המקום מסודר - מותר בשבת.
טז. כמו כן מותר להחזיר למקרר או למקפיא את המאכלים שהיו בו מקודם לכן, בכדי שלא יתקלקלו.
יז. חלות קפואות וכן מאכלים המבושלים מותר להוציאם בשבת מתא ההקפאה בכדי שיפשירו ויהיו ראויים לאכילה בסעודת החג, אך יקדימו להוציאם מוקדם ולא סמוך לשקיעה. [ובמקום צורך מותר להוציא גם בשר חי קפוא מתא ההקפאה להפשירו לצורך סעודת החג, ובתנאי שיוציאו בעוד היום גדול שיסיק להפשיר ויהיה בגדר "ראוי לאומצא"].
יח. מותר לנוח ביום שבת בכדי שיוכל להשאר ער בליל שבועות, רק לא יאמר במפורש שעושה כן לצורך מוצאי שבת.
יט. מותר להתלבש בשבת לצורך החג, ואין בזה משום הכנה, שהרי נהנה בו ביום. ויש ללובשם מבעוד יום.
כ. מותר לטבול בשבת לכבוד החג ואין בזה משום הכנה.
כא. טוב להקדים סעודה שלישית, בכדי שיאכל סעודת ליל החג לתיאבון.

מוצאי שבת - ליל שבועות

כב. בצאת השבת לפני שמתחילים בהכנות של יום טוב, יש לומר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" [בלא הזכרת שם ומלכות], או להתפלל ולומר "ותודיענו".
כג. מותר להוציא את הפתילות המשומשות של נרות שבת, ולשים במקומם פתילות חדשות. ועדיף להוציאם בשינוי.
הדלקת נרות
כד. הדלקת הנרות לא לפני צאת השבת, (שעה 20:17 - אופק ת"א). ולנוהגים כשיטת רבנו תם בשעה 20:59 (וי"א: 21.13).
כה. לפני ההדלקה תברך: 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של יום טוב'. ומדליקה את הנרות, ויש להזהר להדליק מאש לאש, ולא ליצור אש חדשה על ידי גפרור.
כו. נכון שלא לברך 'שהחיינו' בהדלקת הנרות.

הכנה למתן תורה

א. ב"שלשת ימי הגבלה" שהם שלשה הימים שקודם חג השבועות (ג' ד' ה' בסיון), נמסרו לעם ישראל סודות וענינים נפלאים, על כן יש להתקדש בהם ביותר.
ב. ינצל מאד את שלשת ימי ההגבלה. והיו מקומות שלמדו במשמרות ולא היתה פוסקת התורה 24 שעות. ומרן החיד"א (בספר לב דוד פרק לא) כתב: "הימים הללו קודש הם", ומסוגלים ליטרה, לקנות ענווה ואחדות, וגם להבין ולהשכיל בתורה.
ג. מובא בספרים הקדושים, ש'שלושת ימי הגבלה' - כחודש אלול, 'ליל שבועות' - כראש השנה, 'שחרית' - כיום הכיפורים, 'מוסף' - כתפילת נעילה, ו'שמחת החג' - כשמחת תורה. (ימי קודש)
ד. גם אם במשך ימי העומר לא הכין את עצמו כראוי, בכל זאת יש כח ביום ערב חג השבועות (השנה בשבת) לתקן עבודת כל החמשים יום, וזאת על ידי שיעורר עצמו בתשובה ובלימוד התורה.

יום ששי - ד' בסיון

הכנות לחג

ה. יש לזכור להכין מיום ששי "נר נשמה" (של 26 שעות לפחות), בכדי שיוכלו לקחת ממנו אש להבדלה ולהדלקת נרות של יום טוב במוצאי שבת. ואלו המשתמשים בחג לבישול בגז, ישאירו נר של 48 שעות.
ו. כמו כן יש להכין נייר טישו חתוך, מפות, שקיות ורדיד אלומניום (נייר כסף) וכדומה, כפי מה שנצרך לשני הימים, כיון שאסור לחתכם בחג.
ז. אסור להדביק ביום טוב נר שעוה על ידי חימום הנר והמסת השעוה על הפמוט, ולכן יכינו מיום ששי מערכת נרות נוספת לצורך הדלקת נר של יום טוב.
ח. והמדליקים בפתיל צף, ישחילו לכתחילה את הפתילה במצוף מיום ששי, ואם לא עשו כן מותר להכניסה לתוך המצוף ביום טוב, ובתנאי שהנקב פתוח.
ט. אלו שיש להם בכירים של הגז, מצת המבעיר את האש באופן אוטומטי עם סיבוב הכפתור, ומעוניינים לבשל בגז בחג, ינתקו מיום ששי את שקע החשמל, וידליקו בחג מאש לאש.
י. המשתמשים במקרר בעל התקן שבת, יזכרו להפעיל אותו על מצב של נטרול המערכת לזמן המירבי, בכדי שלא יחזור באמצע החג למצב חול.
יא. המנהג לקשט את הבתים בחג השבועות, ויקדימו לעשות כן ביום ששי.
יב. מצוה להסתפר לכבוד החג, ולטבול במקוה טהרה.

רחיצה ביום טוב

לד. מותר לרחוץ כל גופו במים חמים שהוחמו מערב יום טוב, או על ידי דוד-שמש, ודוקא במקלחת פרטית, אבל במרחץ ציבורי אסור לרחוץ במים חמים. לה. מותר לטבול ביום טוב במים חמים.

לו. הרוחץ בהיתר, וכן הטובל במקוה טהרה, צריך לזהר שלא יסחוט, כגון בשעת ניגוב ראשו או גופו, ולכן יגב הראש בנחת שלא יסחוט השיער. וגם לא ישתמשו בספוג רחצה.

הלכות יום טוב

לז. אסור להדליק אש ביום טוב, כגון להדליק גפרור או מצית, ויש להעביר אש מאש שדולקת מלפני החג.

לח. אסור לכבות הגז באופן הרגיל.

לט. אם יש צורך להנמיך את להבת הגז בכדי שלא ישרף האוכל, הדבר מותר, רק שלא יכבה לגמרי.

מ. אלו שצולים בשר ב"מנגל" ובתוך כדי הצלייה נוצרה שלהבת מותר לזלף עליה מים לכבותה בכדי שלא ישרף הבשר. אבל אסור לכבות את המנגל לאחר שסיים את הצלייה.

הבדלה

מא. בהבדלה שעושים במוצאי יום טוב, מברכים רק שתי ברכות: 1. הגפן, 2. המבדיל. ואין מברכים על הבשמים ועל הנר.

כז. אסור לכבות את הנר שהדליקה ממנו נרות, וכן אם העבירה אש על ידי גפרור תניחהו בנחת כדי שלא יכבה על ידי הנחתה.

הקידוש וההבדלה

כח. לדעת רבנו האר"י אומרים את הקידוש מעומד, למרות שיש בו הבדלה.

כט. **סדר הקידוש:** חמש ברכות שסימנם יקנה"ז (=יין קידוש נר הבדלה זמן): 1. 'בורא פרי הגפן', 2. 'אשר בחר בנו מכל עם', 3. 'בורא מאורי האש', 4. 'ברוך.. המבדיל בין קודש לקודש', 5. 'שהחיינו'. וכדאי לקדש מתוך המחזור כדי שלא יטעה בנוסח הברכות.

ל. ברכת 'בורא מאורי האש' יברך על נר שהדליק מאש מצויה. ואפשר לברך גם על הנרות שהדליקו לכבוד יום טוב. [ובמקום צורך אפשר לברך גם על הנר נשמה שהיה מוכן מערב יום טוב, ובלבד שתהא האש גלויה לפניו ולא שתראה מבעד לזכוכית].

לא. מי שטעה בהבדלה, ובחתימת הברכה במקום 'המבדיל בין קודש לקודש' חתם המבדיל בין קודש "לחול", אינו צריך לחזור ולברך.

לב. אסור לכבות את נר ההבדלה. (ולכן לא ישתמשו בנר ההבדלה הגדול, אלא ידליקו נר קטן (-נרונית) או שישתמשו בנר נשמה כנ"ל).

סעודת יום טוב

- א. ראוי לאכול בשר ולשתות יין בסעודת יום טוב. ואמנם הנוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות בלא בשר, יש להם על מה שיסמוכו. אולם אפשר לנהוג כך: שבערב ובבוקר יקיימו שמחת החג באכילת מאכלי חלב. ובצהרים יקיימו השמחה במאכלי בשר ויין.
- ב. ירבו קצת בסעודת ליל החג שחל במוצאי שבת, לכבוד סעודה רביעית.
- ג. לכתחילה טוב לאכול את סעודת היום לפני חצות (12.40).

מעלת תיקון ליל שבועות

מאת הגאון הגדול הרב אלעזר רז שליט"א, ראש ישיבת בית אליעזר

- א. מנהג ישראל קדושים לנדד שינה מעיניהם בליל חג השבועות, ולקרוא בתורה נביאים וכתובים ותרי"ג מצוות, כפי המסודר בספר "קריאי מועד", ואחר כך קורין האידרא רבה. ועל דרך הסוד אין ללמוד משניות בלילה זו.
- ב. רבנו האריז"ל אמר: **כי כל מי שלא ישן בלילה זו, ועוסק בתורה כל הלילה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא.**
- ג. בזוהר הקדוש (פרשת אמור) אמרו שכל העוסק בתורה הלילה, יורש התורה לו ולזרעו.
- ד. אמר ה"חם סופר" כי הלומד בליל שבועות רצוף כל הלילה ללא היסח הדעת, זוכה לגילוי אליהו הנביא זכור לטוב.
- ה. ינצל כל רגע כי הזמן של הלילה הזה יקר הערך מאד. לכן יתחיל בלימוד מוקדם ויספיק כל סדר הלימוד במועדו.
- ו. הלימוד בלילה הזאת יהיה ביראה ובשמחה ובחשק ובקול, ומבלי לפטפט. וכשמרגיש עייפות יעמוד וילך אנה ואנה להפיג שינתו.
- ז. פיו יפתח מידי פעם בתפלה עבור הצריכים ישועה, הן הקרובים הן הרחוקים, בין בגשמיות בין ברוחניות. כי אז היא "שעת רצון", וראוי להתפלל ולהתחנן.
- ח. אחר התיקון לא יפסיק בשיחה בטלה, כי אז עולים כל קישוטי הכלה שעשה בלילה, על כן יזהר מאד לטהר מחשבתו מאד עד קדושת "כתר" במוסף.
- ט. יתגבר מאד בתפילת מוסף, כי אז הוא גמר הפרי של תיקון ספירת העומר ולימוד ליל חג השבועות, לכן צריך להתעורר בה הרבה כי הכל הולך אחר החיתום. (בן איש חי)
- י. כמה דקות לפני חצות הלילה (12.40), יש לקרוא "קריאת שמע שעל המיטה", ויש נוהגים לומר את כל הסדר כולל המזמורים (וברכת 'המפיל' בלי שם ומלכות).
- יא. בזמן עלות השחר (4.07) יש ליטול ידים בלי ברכה, ולומר את ברכות השחר וברכות התורה. ולפי הסוד יש לברך את ברכות השחר בחצות הלילה (12.40).
- יב. זמן עטיפת הטלית הוא כחמישים דקות לפני הנץ (4.48). [והזמן המוקדם המופיע בחלק מהלוחות הוא לפועלים משכמי קום, ולא הזמן העיקרי].

להצלחת ולרפואת ידידנו היקר חיים דוד בן סעדה הי"ו ומשפחתו.

להצלחת ידידנו היקר אלון מזרחי הי"ו ובני ביתו להצלחת ניר מזרחי הי"ו ומשפחתו
 לעילוי נשמת משה בן מרים ז"ל
 ולרי בני רית ז"ל, דוד מזיג בן אסתר ז"ל
 זרע של קימא תהילה בת מטילדה תחי'
 רחל חן בת מיה שמחה תחי'
 זיווג הגון נועה בת ימימה ירדנה תחי'
 אילה בת ימימה ירדנה תחי'
 רויטל בת מטילדה תחי'
 להצלחת אמיתי שלמה בן נעמי ציפורה הי"ו
 לע"נ ז'הבה בת פרומה ז"ל, חיה בלומה בת ברינה ז"ל

הגליון י"ו על ידי מוסדות "פלא יועץ" לוד

להנצחת ימי לימוד, תרומות והוראות קבע: 058-445-6041
 הזמנת רצאות ושעוריי תורה
 מאת מורנו הרב: 058-764-7844
 לשאלות ובכל עניני הגליון:
 MatanTorah10@gmail.com